

Ervaringen van zorgprofessionals rondom belemmerende en bevorderende factoren, en behoeftes bij kinderen met obesitas en hun ouders bij in het nastreven van een gezondere leefstijl

Samenvatting wetenschappelijk artikel

Auteurs: Naomi de Pooter, Emma van den Eynde*, Hein Raat, Jacob C. Seidell, Erica L.T. van den Akker & Jutka Halberstadt*

Gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift: PEC Innovation (2022)

Lees het volledige artikel hier: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10194305/>

Aanleiding

Kinderobesitas is nationaal en internationaal een urgent probleem. In Nederland heeft bijna één op de zes kinderen overgewicht of obesitas. Obesitas is een chronische ziekte met een multifactoriële etiologie, bestaande uit een complexe interactie van biologische, psychologische en omgevingsfactoren. Het hebben van obesitas beïnvloedt fysieke en psychosociale gezondheid en welzijn en heeft een scala aan maatschappelijke consequenties. Nationaal en internationaal is brede overeenstemming over de noodzaak van een integrale aanpak, met zowel preventie van en zorg voor kinderobesitas. De Nederlandse ondersteuning en zorg voor kinderen met overgewicht en obesitas is beschreven in de recent herziene richtlijn, welke de zorgstandaard en het Landelijke model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas bevat. De netwerkaanpak Kind naar Gezonder Gewicht ondersteunt de implementatie van het landelijk model, als onderdeel van de integrale aanpak van JOGG.

Succesvolle uitvoering van ondersteuning en zorg hangt samen met het identificeren van factoren die van invloed zijn op de leefstijl. Hierbij is van belang dat professionals en kind en gezin dezelfde perspectieven hebben op de ziekte obesitas en de bijbehorende behandeling. Eerder onderzoek laat zien dat dat nog wel eens kan verschillen. Het doel van deze studie was om belemmerende en bevorderende factoren, en behoeftes te exploreren die kinderen met obesitas en hun ouders ervaren in het nastreven van een gezondere leefstijl. Zodat zorgprofessionals hiervoor een opmaak op maat kunnen opstellen en uitvoeren.

Methode

Voor deze kwalitatieve studie zijn interviews gehouden met 18 professionals (JGZ-verpleegkundigen, kinderartsen en een jeugdarts) werkzaam binnen een netwerkaanpak voor kinderen met obesitas. De interviews zijn geanalyseerd met een thematische contentanalyse.

Resultaten

Een grote hoeveelheid belemmerende en bevorderende factoren en behoeftes in het nastreven van een gezonde leefstijl kwamen naar voren in de interviews. Deze zijn geclusterd in de volgende zeven thema's: Individuele kind factoren, rol van de ouders, fysieke omgeving, socio-economische omgeving, culturele omgeving, eerdere ervaring in gezondheidszorg en motivatie van de familie. De belangrijkste belemmerende factor die naar voren kwam, was het gebrek aan waargenomen motivatie. Motivatie werd gezien als een voorwaarde om gedragsverandering te starten. Uit de interviews werd niet duidelijk waarvoor het gebrek aan waargenomen motivatie was, voor bijvoorbeeld deelname aan zorg, verandering van leefstijlgedrag of gewichtsverlies. De belangrijkste bevorderende factor die de zorgprofessionals in de interviews noemden waren de steun van ouders en de steun van het sociale netwerk.

Conclusie

De zorgprofessionals identificeren een breedte en complexiteit aan onderliggende factoren gerelateerd zijn aan kinderobesitas. Waarbij de motivatie van de familie een belangrijke factor is om aandacht voor te hebben. Daarom is een ondersteunende zorgprofessional die het perspectief van kind en ouder begrijpt van belang. Zodat de zorgprofessionals een aanpak op maat kan opstellen en uitvoeren die recht doet aan de sensitiviteit en complexiteit van kinderobesitas.

Context

Het onderzoek is uitgevoerd in de multi- en interdisciplinaire samenwerking tussen het [Centrum Gezond Gewicht](#) bij het Erasmus MC Rotterdam, het project [Care for Obesity](#) bij de Vrije Universiteit Amsterdam en het [LIKE consortium](#), gefinancierd door de Hartstichting, ZonMw en het Ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport.

Meer informatie?

- [Care for Obesity](#), Vrije Universiteit Amsterdam
 - o Voor meer informatie of vragen over onderzoek naar de ondersteuning en zorg voor kinderen met overgewicht en obesitas, mail naar: careforobesity@vu.nl
- JOGG - [Kind naar Gezonder Gewicht](#)
 - o Voor meer informatie over de netwerkaanpak Kind naar Gezonder Gewicht en de integrale aanpak, neem contact op met de lokale JOGG-accounthouder en/of JOGG-regio coördinator of mail naar: info@kindnaargezondergewicht.nl
 - o Alle [materialen](#) rondom de implementatie van de netwerkaanpak Kind naar Gezonder Gewicht zijn terug te vinden op de website. Daar kan je je ook aanmelden voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de laatste updates.